

Brzezińska, Jadwiga

XVIII Sympozjum Historii Farmacji w Ciechocinku (25-28.06.2009)

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 55/1, 223-225

2010

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

XVIII SYMPOZJUM HISTORII FARMACJI
W CIECHOCINKU (25–28.06.2009)

W dn. 25–28 czerwca 2009 r. odbyło się w Ciechocinku XVIII Sympozjum Historii Farmacji, którego wiodącą tematyką było „Muzealnictwo farmaceutyczne”. Organizatorem Sympozjum była Sekcja Bydgoska Historii Farmacji PTFarm przy współpracy z Okręgową Izbą Aptekarską w Bydgoszczy oraz Muzeum Farmacji Apteki „Pod Łabędziem” w Bydgoszczy.

Wieczorem w dn. 25.06.2009 odbyło się zebranie Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTFarm, na którym podsumowano działalność za ubiegły rok, a także omówiono sprawy organizacyjne na dalsze miesiące. Następnego dnia autokar zabrał uczestników do Bydgoszczy, gdzie w sali wykładowej Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego odbyły się 3 sesje referatowe.

Uroczystość otwarcia obrad zaszczylił swą obecnością prezydent miasta Bydgoszczy – Konstanty Dombrowicz, dyrektor Muzeum Okręgowego – dr Michał Woźniak oraz prezes Pomorsko-Kujawskiej OIA w Bydgoszczy – mgr Maria Rogowska. Witając uczestników sympozjum przewodniczący Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTFarm dr Jan Majewski, przypomniał początki i rozwój działalności Zespołu oraz zamierzenia na dalsze lata.

Pierwszą sesję referatową rozpoczął sekretarz Komitetu Organizacyjnego – mgr Wojciech Ślusarczyk, zapraszając dr Jana Majewskiego do przewodniczenia obrad. W pierwszej sesji referatowej zostały wygłoszone następujące doniesienia: 1) Jadwiga Brzezińska (Kołobrzeg) – *Muzea Farmaceutyczne na Węgrzech*, 2) Hansgeorg Loehr (Lipsk) – *Muzeum Aptekarskie im. Marii Richter w Turynii*, 3) Irena Kałaur (Białystok) – *Muzeum Farmacji w Jerozolimie*, 4) Jadwiga Brzezińska (Kołobrzeg) – *Muzeum Farmacji w Kuks inspiracją do lokowania eksponatów farmaceutycznych w zabytkowych i przestrzennych obiektach*.

Po przerwie na kawę odbyła się druga sesja referatowa, której przewodniczył prof. dr hab. Dionizy Moska. Wygłoszono na niej następujące referaty: 1) Tauras Mekas (Kowno) – *Przechowywany w Litewskim Muzeum Historii Medycyny i Farmacji zbiór prac magisterskich napisanych na Oddziale Farmaceutycznym Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie w latach 1925–1937*, 2) Zenona Šimaitienė (Kowno) – *Zbiory założonego przez prof. J. Muszyńskiego Muzeum Zakładu Farmakognozji przechowywane w Litewskim Muzeum Historii Medycyny i Farmacji*, 3) Agnieszka Rzepiela (Kraków) – *Ekspozycja farmaceutyczna w Muzeum Niemieckim w Monachium*, 4) Peter Gorski (Dinslaken) – *XVII i XVIII wieczne szasterowiana w muzeach niemieckiego obszaru językowego*, 5) Monika Urbanik, Katarzyna Jaworska (Kraków) – *Ekspozyty z kra-*

kowskiego Muzeum Farmacji na wystawach czasowych o tematyce medyczo-farmaceutycznej, 6) Iwona Dymarczyk (Kraków) – *Ceramiczne naczynia apteczne w zbiorach krakowskiego Muzeum Farmacji*, 7) Eugeniusz Tiszczenko (Grodno) – *Medyczne i farmaceutyczne Muzea Białorusi*.

Po kolejnej przerwie na kawę (serwowano pyszne ciastka sponsorowane przez najlepszą cukiernię w Bydgoszczy – „Sowa”), w trzeciej sesji referatowej, której przewodniczyła dr Jadwiga Brzezińska, wygłoszono 7 następujących referatów: 1) Stanisław Pic (Poznań) – *Prawda o nieprawdzie w sprawie autorstwa „Aptekarza”*, 2) Iwona Arabas (Warszawa) – *Aptekarze i lekarze jako kolekcjonerzy i teoretycy muzealnictwa*, 3) Janusz Geriasik (Pułtusk) – *Jerzy Dunin-Borkowski – aptekarz Hetman Kolekcjonerów Polskich*, 4) Anna Szybowicz (Bydgoszcz) – *Elementy wyposażenia aptecznego w zbiorach Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy*, 5) Irena Borowczak (Bydgoszcz) – *Medale o tematyce farmaceutycznej w zbiorach Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy*, 6) Jadwiga Brzezińska (Kołobrzeg) – *Medalierstwo Farmaceutyczne w zbiorach prof. Karoly Zalaiego z Budapesztu*, 7) Bartłomiej Wodyński (Bydgoszcz) – *5 lat Muzeum Farmacji Apteki „Pod Łabędziem”*.

W dalszej części programu sympozjum organizatorzy zaprosili na wspólny lunch, spacer po Starówce Bydgoskiej z przewodnikiem oraz zwiedzanie Muzeum Farmacji Apteki „Pod Łabędziem”. Muzeum to znajduje się w aktualnym wykazie muzeów historycznych miasta Bydgoszczy. Choć działa dopiero 5 lat, może się poszczycić posiadaniem ok. 3 tys. eksponatów, w tym zabytkowego laboratorium z początku XIX wieku, licznych naczyń i narzędzi aptecznych, książek i dokumentów. Omówienie tego Muzeum zasługuje na oddzielne doniesienie.

Wieczorem o godz. 18.00 uczestnicy Sympozjum wzięli udział w otwarciu wystawy *Medalierstwo polskie w zbiorach Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy*. Uroczystość ta zgromadziła również wielu mieszkańców miasta.

W sobotę 27 czerwca 2009 r. odbyły się w Sali wykładowej hotelu Amazonka w Ciechocinku dwie dalsze sesje referatowe. Czwartej sesji przewodniczył dr farm. Stefan Rostański. Wygłoszono na niej 7 referatów: 1) Peter Gorski, Norbert Tomaszewski (Dinslaken, Ciechanowiec) – *Wykorzystanie muzealiów z gabinetu przyrodniczego A. Jabłonowskiej (1728–1800) do badań farmakognostycznych przez K. Kluka (1739–1796). Przyczynek do Muzealnictwa aptekarskiego w I Rzeczypospolitej*, 2) Lucyna Samborska (Dębica) – *Nauczanie farmakognozji w Krakowie w latach 1918–1939*, 3) Justyna Makowska-Wąs (Kraków) – *Gabinet farmakognostyczny Uniwersytetu Jagiellońskiego*, 4) Zenon Wolniak (Białystok) – *Dawne apteki w Białymstoku*, 5) Lidia Czyż (Rzeszów) – *Wyposażenie aptek podkarpackich w XIX w.*, 6) Krzysztof Kmiec Kraków – *Naczynia, sprzęt i utensylia apteczne jako motyw ekslibrisu*, 7) Jan Majewski (Poznań) – *Obyczajowość Poznania w XIX wieku w świetle „Ustawy przeciwko zwodzeniu młodych dziewcząt” z 1804 r.*

Następnej piątej sesji referatowej przewodniczył prof. dr hab. Sławój Kucharski. Wygłoszono na tej sesji również 7 referatów: 1) Konstancja Majewska (Poznań) – *Dagerotypia i aptekarze*, 2) Stefan Rostański (Białystok) – *Św. Jan Leonardii – nowy patron farmaceutów*, 3) Sławój Kucharski (Poznań) – *Hermann Schelenz (1848–1922) – zapomniany historyk farmacji*, 4) Jan Majewski, Eugeniusz Tiszczenko (Poznań, Grodno) – *Jędrzej Śniadecki – chemik i farmaceuta*, 5) Wojciech Ślusarczyk (Bydgoszcz) – *Problem nielegalnego obrotu narkotykami w aptekach pomorskich w latach 1920–1939, w świetle dokumentacji wojewódzkiego inspektora farmaceutycznego*, 6) Dionizy Moska (Świętochłowice) – *Wrzesień 1939 r. na Górnym Śląsku i w Zagłębiu Dąbrowskim w wybranych wspomnieniach aptekarzy i lekarzy*, 7) Wojciech Giermaziak (Łódź) – *Ustawodawstwo farmaceutyczne w latach 1945–2008. Przyczynek do analizy służebnej funkcji prawa uwarunkowanego sytuacją polityczną i gospodarczą Polski i Europy*.

W kularach można było oglądać 6 posterów: 1) Katarzyna Jaworska (Kraków) – *Historia Gremium Aptekarskiego we Lwowie na podstawie materiałów zamieszczonych w Czasopiśmie Aptekarskim (1871–1939)*, 2) Monika Urbanik (Kraków) – *Wyroby zagraniczne w krakowskich aptekach 2. połowy XIX wieku*, 3) Agnieszka Rzepiela (Kraków) – *Anioł z apteki „Pod Aniołem Stróżem”. Sylwetka mgr Marii Bobrzyckiej*, 4) Zygmunt Bela (Kraków) – *Szesnastowieczne tajemnice*, 5) Janusz Gierasik (Pułtusk) – *Kolekcjoner i jego dzieło*, 6) Peter Gorski (Dinslaken) – *225 lat Muzeum „Ogród roślin zdatnych do użytku lekarskiego w Ciechanowcu na Podlasiu”*.

Podsumowania części naukowej sympozjum dokonała dr Jadwiga Brzezińska, sekretarz Zespołu Sekcji Historii Farmacji PTFarm.

Zamykając obrady dr Jan Majewski, przewodniczący Zespołu Sekcji Historii Farmacji, podziękował za przybycie wszystkim uczestnikom, a zwłaszcza gościom zagranicznym z Litwy, Białorusi i Niemiec. Następnie złożył serdeczne podziękowania za trudy organizacyjne wszystkim osobom włączonym do sprawnego łańcucha organizacyjnego.

Po obradach uczestnicy Sympozjum zwiedzali Toruń. Zakupiono tam słynne toruńskie pierniki, które kojarzą się z dawnymi aptekami, producentami tych specjałów. Zwiedzono także warzelnię soli w Ciechocinku, oraz tężnię soli i obiekty uzdrowiska ciechocińskiego.

Udane i sympatyczne XVIII Sympozjum Historii Farmacji w Ciechocinku zostało upamiętnione w licznych fotografiach. Będziemy je wspominać, wzbogaceni o dużą porcję wiedzy historycznej, pełni wrażeń oraz radości z istniejącej przyjaznej wspólnoty historyków farmacji.

Jadwiga Brzezińska
Kołobrzeg